

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 208/21
Luksemburg, 23 listopada 2021 r.

Wyrok w sprawie C-833/19 P
Rada/Hamas

Trybunał utrzymał w mocy akty Rady pozostawiające Hamas w europejskim wykazie organizacji terrorystycznych

Sąd nie powinien był stwierdzić nieważności pozostawienia Hamasu w tym wykazie na tej podstawie, że Rada nie uwierzytelniła za pomocą podpisu indywidualnych uzasadnień tych aktów

Wyrokiem z dnia 4 września 2019 r. w sprawie Hamas/Rada¹, Sąd stwierdził nieważność, w kontekście skargi o stwierdzenie nieważności wniesionej na podstawie art. 263 TFUE, czterech aktów Rady Unii Europejskiej przyjętych w 2018 r.², na mocy których Hamas pozostawiono w wykazie załączonym do wspólnego stanowiska 2001/931/WPZiB. Został on umieszczony tam jako organizacja uczestnicząca w aktach terrorystycznych i z tego tytułu był objęty środkami w postaci zamrożenia środków finansowych i zasobów gospodarczych. Pomimo oddalenia siedmiu z ośmiu zarzutów podniesionych wówczas przez Hamas w celu zakwestionowania umieszczenia go w wykazie, Sąd stwierdził nieważność zaskarżonych aktów w zakresie, w jakim dotyczyły one tej organizacji, ze względu na brak uwierzytelnienia przez Radę uzasadnień dotyczących tych aktów za pomocą podpisu, które to uzasadnienia znajdowały się w odrębnych dokumentach. Sąd powołał się w tym względzie na wymóg złożenia podpisu ustanowiony w art. 297 ust. 2 akapit pierwszy TFUE oraz w art. 15 regulaminu wewnętrznego Rady³.

Trybunał w składzie wielkiej izby uchylił wyrok Sądu z dnia 4 września 2019 r. Trybunał orzekł, że Sąd naruszył prawo, orzekając, iż uzasadnienia dotyczące pozostawienia Hamasu w wykazach załączonych do zaskarżonych aktów powinny być zostać podpisane przez przewodniczącego i sekretarza generalnego Rady na tej samej zasadzie co same te akty, które zawierają ogólne uzasadnienie. Ponadto według Trybunału uzasadnienia te zostały przyjęte przez Radę równocześnie ze wspomnianymi aktami, z którymi były nierozdzielnie związane, a ich autentyczność nie została skutecznie zakwestionowana.

Ocena Trybunału

¹ Wyrok z dnia 4 września 2019 r. w sprawie *Hamas/Rada* (T-308/18).

² Decyzja Rady (WPZiB) 2018/475 z dnia 21 marca 2018 r. dotycząca aktualizacji wykazu osób, grup i podmiotów objętych art. 2, 3 i 4 wspólnego stanowiska 2001/931/WPZiB w sprawie zastosowania szczególnych środków w celu zwalczania terroryzmu i uchylenia decyzji (WPZiB) 2017/1426 (Dz.U. 2018, L 79, s. 26); rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2018/468 z dnia 21 marca 2018 r. dotyczące wykonania art. 2 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 2580/2001 w sprawie szczególnych środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom mających na celu zwalczanie terroryzmu oraz uchyłające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2017/1420 (Dz.U. 2018, L 79, s. 7); decyzja Rady (WPZiB) 2018/1084 z dnia 30 lipca 2018 r. dotycząca aktualizacji wykazu osób, grup i podmiotów objętych art. 2, 3 i 4 wspólnego stanowiska 2001/931/WPZiB w sprawie zastosowania szczególnych środków w celu zwalczania terroryzmu i uchylenia decyzji (WPZiB) 2018/475 (Dz.U. 2018, L 194, s. 144); rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) 2018/1071 z dnia 30 lipca 2018 r. dotyczące wykonania art. 2 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 2580/2001 w sprawie szczególnych środków restrykcyjnych skierowanych przeciwko niektórym osobom i podmiotom mających na celu zwalczanie terroryzmu oraz uchyłające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2018/468 (Dz.U. 2018, L 194, s. 23).

³ Stosownie do art. 15 regulaminu wewnętrznego Rady, zatytułowanego „Podpisywanie aktów”: „Teksty aktów przyjętych przez Parlament Europejski i Radę zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, a także teksty aktów przyjętych przez Radę są podpisywane przez przewodniczącego urzędującego w momencie przyjęcia tych aktów oraz przez Sekretarza Generalnego. Sekretarz Generalny może upoważnić dyrektorów generalnych Sekretariatu Generalnego do podpisywania aktów” [decyzja Rady 2009/937/UE z dnia 1 grudnia 2009 r. dotycząca przyjęcia regulaminu wewnętrznego Rady (Dz.U. 2009, L 325, s. 35)].

Trybunał przypomniał w pierwszej kolejności, że z wyroku w sprawie Komisja/BASF⁴, na którym Sąd oparł się w zaskarżonym wyroku, wynika, iż odręczny podpis na akcie, w szczególności złożony przez przewodniczącego instytucji, która go przyjęła, stanowi sposób jego uwierzytelnienia, mający na celu zapewnienie pewności prawa poprzez utrwalenie w językach autentycznych tekstu przyjętego przez tę instytucję. Takie uwierzytelnienie pozwala zatem ustalić, w razie zakwestionowania, czy doręczone lub opublikowane teksty są w pełni zgodne z tekstami przyjętymi i z wolą ich autora. O ile we wskazanym wyroku Trybunał przypomniał również, że część normatywna i uzasadnienie decyzji stanowią nierozdzielalną całość, o tyle Trybunał zauważył w omawianej sprawie, że sporne akty, w odróżnieniu od decyzji rozpatrywanej we wspomnianym wyroku, są podpisane przez przewodniczącego instytucji, która je przyjęła, mianowicie Rady, oraz jej sekretarza generalnego. Ponadto akty te, w brzmieniu, w jakim zostały opublikowane, zawierają ogólne uzasadnienie. Trybunał wskazał również, że w wyroku w sprawie Komisja/BASF zagadnienie, jakie powstało, nie dotyczyło tego, czy całe uzasadnienie aktu powinno zostać uwierzytelnione za pomocą podpisu, gdy część tego uzasadnienia znajduje się w odrębnym dokumencie, lecz w szczególności braku tożsamości tekstu decyzji przyjętej przez jej autora z treścią tej samej decyzji w wersji opublikowanej i doręczonej. Ze względu na te różne okoliczności Trybunał stwierdził, że rozważania poczynione przez Sąd w wyroku w sprawie Komisja/BASF nie mogą zostać zastosowane do omawianej sprawy.

Trybunał przypomniał w drugiej kolejności swoje orzecznictwo, zgodnie z którym akty przewidujące środki ograniczające, takie jak sporne akty, mają szczególny charakter w zakresie, w jakim są zbliżone zarówno do aktów o charakterze ogólnym – ponieważ są skierowane do adresatów określonych w sposób ogólny i abstrakcyjny – jak i do zbioru indywidualnych decyzji stosowanych wobec osób i podmiotów wymienionych w wykazach zawartych w załącznikach do tych aktów. Z zasady ustanowionej w art. 297 ust. 2 akapit pierwszy TFUE wynika, że sporne akty, które stanowią akty o charakterze nieustawodawczym przyjęte w formie rozporządzeń lub decyzji niewskazujących adresata, muszą być podpisane przez przewodniczącego Rady, o ile są zbliżone do aktów o charakterze ogólnym w rozumieniu tego orzecznictwa. Natomiast w zakresie, w jakim sporne akty są zbliżone do zbioru indywidualnych decyzji, nie podlegają one takiemu obowiązkowi podpisania, lecz jedynie obowiązkowi notyfikacji wynikającemu z art. 297 ust. 2 akapit trzeci TFUE. Dotyczy to zatem uzasadnień towarzyszących spornym aktom, takich jak doręczone Hamasowi, które znamionuje nie ogólny charakter tych aktów, lecz ich aspekt zbliżający je do zbioru indywidualnych decyzji. W związku z tym przewodniczący Rady nie musi podpisywać, oprócz aktu zawierającego uzasadnienie o charakterze ogólnym środków ograniczających, indywidualnego uzasadnienia dotyczącego takiego aktu. Wystarczy, by uzasadnienie to zostało należycie uwierzytelnione za pomocą innych środków.

Zdaniem Trybunału wykładnia art. 15 regulaminu wewnętrznego Rady prowadzi do takiego samego rozwiązania. Wspomnianego przepisu, którego wykładni należy dokonywać w świetle odnośnych postanowień traktatu, nie można interpretować w ten sposób, że nakłada on na przewodniczącego i sekretarza generalnego tej instytucji wymóg złożenia podpisu bardziej rygorystyczny niż ten wynikający z art. 297 ust. 2 akapit pierwszy TFUE. Trybunał podkreślił, że taki formalny obowiązek podpisania indywidualnego uzasadnienia nie może również zostać wywiedziony z obowiązku uzasadnienia ustanowionego w art. 296 TFUE. Wymogi wynikające z tego obowiązku nie mogą bowiem być mylone z wymogami dotyczącymi uwierzytelnienia aktu Unii, ponieważ kontrola dochowania tego ostatniego wymogu jest warunkiem wstępnym wszelkiej innej kontroli tego aktu. Trybunał uznał zatem zarzut pierwszy odwołania za zasadny i uchylił wyrok Sądu.

Ponieważ stan sprawy, zgodnie z art. 61 akapit pierwszy statutu Trybunału, pozwalał na wydanie orzeczenia, Trybunał stwierdził w trzeciej kolejności, że Rada przedstawiła dokumenty wykazujące, iż uzasadnienia przyjęto równocześnie ze spornymi aktami podpisanymi przez przewodniczącego i sekretarza generalnego Rady, z którymi były nierozdzielalnie związane, oraz że Hamas nie powołał się na żadną poszlakę mogącą podważyć pełną tożsamość tekstu uzasadnień, które zostały mu doręczone, z tekstem przyjętym przez Radę. Ponieważ autentyczność tych uzasadnień

⁴ Wyrok z dnia 15 czerwca 1994 r. w sprawie *Komisja/BASF i in.* (C-137/92 P).

nie została skutecznie podważona przez Hamas, Trybunał oddalił w całości skargę wniesioną przez Hamas.

UWAGA: Odwołanie od wyroku lub postanowienia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału. Co do zasady, odwołanie nie ma skutku zawieszającego. Jeżeli jest ono dopuszczalne i zasadne, Trybunał uchyla orzeczenie Sądu. Jeżeli stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia w sprawie, Trybunał może sam wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie sporu. W przeciwnym razie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd, który jest związany orzeczeniem Trybunału wydanym w ramach odwołania.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793